

Bērnu aizsardzības
centrs

BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS SADARBĪBAS GRUPAS LOMA

Metodiskās vadības un analītikas
departamenta direktore
Inga Eizengrauda

11.06.2026.

KATRS DARĀM SAVU DARBU UN KO MĒS REDZAM?

- Sociālā dienesta darbiniece **Dace** zina, ka ģimenē mēdz būt problēmas ar alkoholu
- Skolotāja **Maija** novērojusi, ka bērns pēc brīvdienām skolā ierodas noguris un izbadējies
- **Liene** no bāriņtiesas zina, ka mamma augusi bērnu namā
- **Jānis un Toms** no pašvaldības policijas zina, ka kaimiņi zvanījuši par ģimenes strīdiem vakaros
- Ģimenes ārste **Aija** novērojusi, ka bērnam ir hronisks stress

Mēs redzējām. Bet mēs neredzējām KOPĀ un nerīkojāmies.

SARKANĀ LĪNIJA UN KO AR TO VISU DARĪT

Lielie jautājumi - no kurienes? Kādā veidā? Kāds cēlonis tam visam? Pārmērīgas vai ilgstošas negatīvas bērnības pieredzes sekas, attīstības traucējumi, uzvedības problēmas un vēl daudzas sliktas lietas bērna dzīvē. To mēs lielie un pieaugušie – redzam, dzirdam, jūtam ikdienu.

Ko ar to visu darīt? Kā risināt – vai sodīt, vai izslēgt, vai aizliegt, vai ierobežot...

Varbūt tomēr - izprast, saprast, palīdzēt, atbalstīt, izglītēt, uzklausīt, būt blakus, veidot attiecības, ieraudzīt un redzēt.

Būtiski ir nevis tikai tas, ko dara ar bērnu, bet gan tas, kā pieaugušais mijiedarbojas ar to. Pieaugušā gatavību un vēlmi ieraudzīt, sadzirdēt bērnu tur, kur viņš ATRODAS dotajā brīdī, KURĀ SAVAS DZĪVES PUNKTĀ VIŅŠ SASTOPAMS. Bet to dzīves punktu reizēm ir tik daudz un tie ir tik dažādi...

TRĪS SOĻI PRETĪ IZPRATNEI

Trīs soļi pieaugušajiem

- Ieklausīties bērna emocijās un nosaukt tās vārdā - dusmas, bailes, prieks, bēdas...
- Palīdzēt izvēlēties citu rīcību
- Kad bērns tiek redzēts ar izpratni, viņam vairs nav jārīkojas, lai būtu pamanīts

Līdz ar to pieaugušo uzdevums ir

- Būt tiltam starp cēloni un sekām
- Novērot, analizēt, reflektēt
- Ne tikai reaģēt, bet paredzēt
- Stiprināt bērna un vides resursus
- Un tad pieaugušais vairs nav tikai reaģētājs, bet gan atbalsts, palīgs bērnam viņa sarežģītajā pieaugšanas procesā

PAMAZĀM LIEKAM KOPĀ

- Ministru kabineta 2023.gada 22.augusta noteikumi Nr.474 “Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”
- Ministru kabineta 2017.gada 12.septembra noteikumi Nr.545 “Noteikumi par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā”
- Stiprināts ziņošanas pienākums Bērnu tiesību aizsardzības likumā
- Starpinstitūciju sadarbība (STIS)
- Divu līmeņu sadarbības grupas

PAŠVALDĪBAS LOMA

- par bērna tiesību aizsardzību atbild pašvaldība pēc bērna dzīvesvietas
- bērna tiesību aizsardzība īstenojama sadarbojoties ar ģimeni, valsts un pašvaldību institūcijām, sabiedriskajām organizācijām un citām fiziskajām un juridiskajām personām
- pašvaldībā ir sadarbības grupa, kas darbojas 2 līmeņos:
 - reaģējot uz gadījumiem
 - stratēģiskā līmenī (sistemātiski analizē pašvaldības datus)
- speciālists bērnu tiesību aizsardzības jautājumos
- pašvaldība analizē stāvokli bērna tiesību ievērošanas jomā, izstrādā un īsteno bērna tiesību aizsardzības programmu pašvaldības administratīvajā teritorijā
- pašvaldības sadarbības grupa savas kompetences ietvaros īsteno bērnu tiesību aizsardzības jautājumus
- profesionālās kompetences pilnveides programma speciālo zināšanu apguvei bērnu tiesību aizsardzības jomā ir nepieciešama visiem, kuri ar pieņemtu lēmumu, faktisko rīcību vai cita veida darba vai dienesta pienākumu veikšanu tiek vai var tikt skartas bērna tiesības un tiesiskās intereses

BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS SADARBĪBAS GRUPA

Sadarbības grupa ir konsultatīva koleģiāla institūcija, kuru izveido pašvaldība un tās sastāvā iekļauj pārstāvjus no:

- pašvaldības policijas vai Valsts policijas;
- pašvaldības sociālā dienesta;
- pašvaldības izglītības pārvaldes vai izglītības speciālistu;
- bāriņtiesas.

Individuālu gadījumu izskatīšanai sadarbības grupa var pieaicināt citus speciālistus

GADĪJUMU RISINĀŠANA

- Vairāku institūciju sadarbība – novērš informācijas trūkumu un «atbildības pārbīdīšanu»
- Ātra rīcība - reakcija un koordinēta rīcība samazina risku bērna dzīvībai un labklājībai
- Vienoti mērķi – kopīgi tiek definēti mērķi un izvirzīti uzdevumi
- Atkārtotas tikšanās – iespēja novērtēt progresu un rezultātu

IR SVARĪGI SADARBOTIES, JO

- tas nav papildus pienākums, bet uz personu centrētās profesijās tas ir pamatprincips
- bērns negaida, viņš dzīvo savu dzīvi tagad
- tas ietaupa laiku (viena 40 minūšu sanāksme vai trīs mēneši e-pastu apmaiņas)
- pašvaldības iestādes ir komanda
- kopīgs mērķis - bērna drošība un labklājība
- ģimene / sabiedrība zaudē uzticību
- jo speciālisti izdeg. Sadarbība un sajūta, ka izdodas, notur
- jo bērns ir persona, ne lieta, un rītdiena sākas šodien

IKVIENAS BĒRNAM IR NEPIECIEŠAMS

- Mīlestība bez nosacījumiem
- Cieņa pret bērna personību
- Laiks, ko velta bērnam pieaugušie
- Drošības un stabilitātes izjūta
- Vecāku noteicošā loma
- Palīdzība brieduma sasniegšana
- UN TO VAR SNIEGT PIEAUGUŠAIS, KAS BĒRNAM LĪDZĀS!

Bērnu aizsardzības
centrs

PALDIES, KA DARĀT SAVU DARBU NO SIRDS!